

EN GÜZEL ÖRNEĞİMİZ PEYGAMBERİMİZ “ÖRNEK ALMAK TANIMAKLA BAŞLAR”

Doç. Dr. Ülfe GÖRGÜLÜ
Din İşleri Yüksek Kurulu Uzmanı

“İçinizden Allah’ın lütfuna ve ahirete ümit bağlayanlar, Allah’ı çokça ananlar için hiç şüphe yok ki, Resulullah’ta güzel bir örnek vardır.”¹ buyuruyor Hz. Muhammed Mustafa (s.a.s.) Efendimizi âlemlere rahmet olarak gönderen Rabbimiz şu gerçeği bize duyurmasını bildiriyor: “De ki: Eğer Allah’ı seviyorsanız bana uyun ki Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın. Çünkü Allah çok bağışlayıcı ve çok merhametlidir.”²

Rabbimize hamdolsun ki milletçe büyük çoğunluğumuz, kadını, erkeği, genci, yaşlısıyla kalbinde Allah’a iman ve sevgi taşır. Peygamber Efendimize hürmet ve muhabbet besler. Allah’a inanmak ve O’nu sevmek imanın ilk şartı olmakla birlikte, mealini verdiğimiz ayetlerden de anlıyoruz ki bizzat Rabbimiz tarafından yeterli görülmemektedir. Allah’ı sevmemizin yansıması Peygamberimizi örnek almak ve ona tabi olmakla kendini göstermelidir. Bu, Müslüman olarak kişilik ve kimliğimizin inşasında tartışmasız atacağımız en önemli adımdır. Örnek almak, model olarak benimsemek ve tabi olmak ise tanımakla başlar.

O hâlde hangi yaştan ve eğitim seviyesinden olursak olalım kendimize şu soruları yöneltmenin tam zamanıdır: Hâtemü’n-nebi, Rahmet Peygamberi Efendimizi ne kadar tanıyoruz?

1 Ahzâb, 33/21.

2 Âl-i İmrân, 3/31.

Siretini ve sünnetini ne derece biliyoruz? Onun bize örnek ve rol model olmasından ne anlıyoruz? Evimizde, iş yerimizde, camimizde, okulumuzda, dost/arkadaş meclisimizde, sözümüzde, sohbetimizde Efendimize ne kadar yer veriyor, hayatın koşturmacası içinde onunla ne derece haşır neşir olabiliyoruz? Haydi, daha açık ve net şunu soralım: Peygamber'e iman bizim için ne mana ifade ediyor, hangi gerçekliğe karşılık geliyor?

Her birimiz, bu soruların cevabını kendimiz verebiliriz ancak. Çünkü bizi en iyi yine biz biliriz. Hamuru imanla karılmış, kulluğu ihlasla yoğurulmuş, ibadetle huzura, ahlaki olgunluğa erişmiş mümin olmak istiyorsak, hepimizin Efendimizi tanımaya; onun hayatına yön veren ilkeleri, davranışlarını şekillendiren zihin kodlarını bilmeye, getirdiği tevhit hakikatini anlamaya ihtiyacımız var. “Ben kimim? Niçin yaratıldım? Yeryüzünde bulunuş gayem ne? İnsan olarak yaratılmanın hakkını nasıl verebilirim?” gibi en temel hayati sorularımıza cevap bulabilmek, var oluşumuzu anlamlandırmak, yaratılış gayemizi idrak etmek ve yaşarken karşılaştığımız sorunlarımıza akliselimin ışığında çözüm üretebilmek için Peygamberimizin rehberliğine ve örneğine muhtacız.

Hayat yolculuğumuzda ergenlikle birlikte çocukluktan yetişkinliğe doğru adım attığımız andan itibaren Yüce Allah tarafından muhatap alınan, dinî hükümlerle yükümlü kılınan, yapıp ettiklerinden mesul olan “sorumlu bir birey” oluyoruz. Fizyolojik ve biyolojik olduğu kadar psikolojik ve sosyal yönden de en hassas ve önemli gelişim dönemidir gençlik. Bir taraftan çatışma, sorgulama, kararsızlık ve arayışlarıyla diğer yandan ümitler, hayaller, heyecanlar ve kendini ispat çabalarıyla gelgitlerin yoğun olarak yaşandığı bu evrede sağlam ve sağlıklı bir kişilik inşası için doğru örneklerle duyulan ihtiyaç kendini daha çok hissettirir. Şu bir gerçek ki, Peygamber Efendimizden daha inanılır, güvenilir, doğru ve güzel bir örnek bulabilmemiz mümkün değildir. Çünkü o bizzat Rabbimizin şahadetiyle yüce

bir ahlaka sahiptir.³ Efendimizin ahlakının kemalini ikrar eden bu ayetten bir hakikati daha öğreniyoruz ki, Allah katında insanı yüceltip kıymetini artıran, servet, makam, mevki, kariyer veya unvan sahibi olmak değil, güvenilir, dürüst, merhametli, iffetli, adil, cesur, cömert, sabırlı, vefalı hasılı ahlaklı olmaktır. Tıpkı Hz. Muhammed Mustafa Efendimiz gibi. Hz. Âişe anemimizin ifadesiyle ahlakı Kur'an olan⁴ bir peygambere iman etmiş bu ümmetin, bu milletin, genç, yaşlı, kadın, erkek hepimizin, iman ettiğimiz Efendimizin ahlakını kuşanmak, her iş ve davranışımızda onu örnek almak, onun sünnetini yaşamak ve yaşatmak başta gelen sorumluluklarımızdandır.

Efendimizin örnek almamız gereken ilk ve en bariz ahla-ki özelliğinin ne olduğu sorusuna hiç tereddütsüz “emin ve güvenilir olması” cevabını verebiliriz. Peygamber olarak inanırlılığının, her şeyden önce güvenilirliğinden geldiğinde kuşku yoktur. O, akraba, yabancı, erkek, kadın, çocuk, yetişkin, hür, köle toplumun her kesiminin nezdinde “Muhammedü'l-Emin”dir. Güvenmek, en temel manevi ihtiyaçlarımızdan olduğu gibi, güven vermek, insan ve mümin olarak en önemli sorumluluklarımızın başında gelmektedir. Müslümanlar olarak bugün gerek aile ve akraba çevremizde gerek komşu, arkadaş ve iş ilişkilerimizde güven eksenli yaşanan problemleri aşmada Efendimizin rol modelliği imdadımıza yetişecektir.

Rabbimizin, en büyük lütuf ve ikramlarından biri insanlığa kendi içinden bir kulu, elçi olarak göndermesidir. O, içimizden biri olduğu için⁵ bize örnek olabilmekte, model olarak takdim edilmektedir. Peygamberimiz bir beşer değil de melek olsaydı şayet, onunla nasıl özdeşleşecektik? Oysa yaşımız, cinsiyetimiz, eğitim durumumuz, sosyal statümüz, iş ve mesleğimiz ne olursa olsun her birimiz Efendimizin hayatında, söz ve

3 Kalem, 68/4.

4 Ebû Dâvûd, Tatavvu', 26.

5 Âl-i İmrân, 3/164; Tevbe, 9/128.

davranışlarında, “işte benim hikâyem, bu hadis bana söylenmiş, şu tespit beni anlatıyor, tam da bu nasihate ihtiyacım var” diyebileceğimiz pek çok benzerlikler bulacaktır. Sîret-i nebiye vâkıf olup sünnetin aydınlığında yol alabilenlere Efendimizin rehberliği can suyu olacaktır.

Daha dünyaya gözlerini açmadan babasını kaybeden, annesini, dedesini çok küçük yaşlarda yitiren, yetimliği, öksüzlüğü yaşayarak bilendi o. Bugünün yetimlerine, gariplerine, kimse-siz ve çaresizlerine Efendimizin hayat hikâyesi nice teselliler sunacaktır.

Yanında kaldığı ve maddi durumu iyi olmayan amcasının ev bütçesine katkıda bulunmak için erken yaşlarda dağda çobanlık yapan nebiyy-i muhteremin bu hâli, çocuk denecek yaşta ekmeğe derdine düşmek zorunda kalan nicelerine moral, güç olacaktır.

Geçimini helal yoldan temin edebilmek için Mekke'nin önde gelen tüccarlarından Hz. Hatice validemizin yanında çalışmaya başlayıp, kervanlarla yollara koyulan Resûlümüzün bu mücadelesi, günümüz gençliğine marifetin; hazır yiyici olmak, yorulmadan, emek vermeden kazanmak, hak etmeden elde etmek değil, alın terinin, üretken olmanın ve helal kazancın peşine düşmek olduğunu haykıracaktır.

Kurucu üyelerinden olduğu “Hilfû'l-Fudûl” cemiyetinde, mazlumların, mağdurların haklarını savunup zulme uğramışlara destek olan sevgili Peygamberimizin bu uğraşı, gençliğin enerji ve dinamizminin, mertlik ve çevikliğinin hayır işlerine, sosyal faaliyetlere kanalize edilmesinin, toplumsal sorunlara duyarlılıklarını arttırmasına ve böylece şahsiyetlerinin gelişmesine ne denli olumlu katkı sunacağına örnekliğini teşkil edecektir.

Kırk yaşına gelip de risalet vazifesiyle İslam'ı tebliğ başladığında karşılaştığı şiddetli muhalefete aldırmaksızın yoluna

devam eden, her türlü eziyet ve sindirme politikasına sabırla göğüs geren, müşriklerin, davetten vazgeçme karşılığında para, makam, kadın ne isterse önüne serme tekliflerini bir an bile düşünmeden reddedip “*Bir elime güneşi, öbür elime ayı verseniz bu yoldan dönmem.*” diyerek davasına sahip çıkan Fahr-i Kâinat Efendimizin bu kararlılığı, yirmi birinci asrın günübürlük yaşayan, ne istediğini bilmeyen, hiçbir şeyden tatmin ve mutlu olmayan insanına huzurun ve mutluluğun hangi amaç ve çabaların içinde gizli olduğunu duyuracaktır.

Mekke’deki olumsuz şartlar yeni bir beldeye hicreti gerekli kıldığında, Medine’ye doğru yola çıktıkları vakit, içinde doğduğu, toprağından doyduğu, havasını soluyup suyunu içtiği yurduna, Mekke’sine son bir kez daha bakarken, hüznünü gözyaşlarına emanet eden Resulümüzün bu vedasıyla, vatan sevgisinin imandan olduğu hakikatinden her birimizin hissesine nice dersler düşecektir.

Hâtemü’n-nebi Efendimizin iman çağrısına ilk icabet eden Hz. Ali, Zeyd b. Hârise, Ammâr b. Yâsir, Sa’d b. Ebû Vakkâs, Mus’ab b. Umeyr ve Habeşli Bilal gibi Mekke’nin gençleri olmuştu. Bu gençler, İslam’la şereflendikleri andan itibaren son nefeslerine kadar Allah ve Resûlü’ne itaat etmiş, din-i mübine hizmet yolunda her biri büyük gayret göstermişti. Erkam’ın evinde gizlice yapılan Kur’an derslerinde, Kâbe’nin gölgesinde cemaatle ilk kılınan namazda, hicret yolculuğunda, Mescid-i Nebvi’nin inşasında, “suffe” mektebinde, Bedir’de, Uhud’da, Hendek’te hep bu gençleri görüyoruz Resûlullah’ın yanında. Sadece delikanlıların değil elbet, Âişe, Esmâ, Zeynep, Ümmü Gülsüm, Rukıyye, Fatıma ve diğer genç sahâbi hanımefendilerin iman, teslimiyet ve sadakatleri, ilme ve irfana gönül vermeleri, hayır yarışında ipi göğüslemeleri, sabır, cesaret, azim ve gayretleri günümüz delikanlıları ve genç kızlarına ideal ve şuur aşılacaktır.

Mekke'de iken bir kısmını vahiy kâtipliği ile görevlendirdiği genç sahabileri, Medine'de kurduğu İslam devletinde, hâkim, diplomat, komutan, vali olarak oldukça stratejik görevlerde istihdam eden Hz. Peygamber'in bu tavrı, gençlere duyduğu sonsuz güveni ortaya koyduğu gibi, günümüz gençlerinin kendi değerlerinin ve potansiyellerinin farkına vararak, toplumun geleceğine imza atacak hedeflere yönelmelerine rehberlik edecektir.

Gönül istiyor ki gençlerimiz, Kur'an'dan ve sünnetten aldığı ruh ve ilhamla, iman ve cesaretle Yüce Mevla'nın; "...Onlar Rablerine inanmış birkaç genç yığitti. Biz de onların hidayetlerini arttırmıştık."⁶ methine mazhar olan, bugünün Ashab-ı Kef'i, ilim ve irfanıyla Ashab-ı Suffe'si olsunlar. İslam dünyasında işlenen zulümleri gün gelip bitiren, akan masum kanını dindiren, yüreklerde açılan yaraları şefkatleriyle iyileştiren, ümmet-i Muhammed'in yüzünü güldüren onlar olsunlar.

Dua ve dileğimiz odur ki, gençlerimiz, gözünü kıskançlık bürüyen, nefretine yenik düşen ve hiç düşünmeden kardeşini öldüren Kabil değil, "Andolsun sen beni öldürmek için bana elini uzatsan da ben seni öldürmek için sana elimi uzatacak değilim..."⁷ diyen Habil olsunlar. En büyük cihadın cehalete karşı verilecek savaş ve kişinin kendi nefsiyle mücadelesi olduğunu idrak edip bu yola baş koysunlar.

Gençlerimiz İsmail (a.s.) misali canını tereddütsüz Allah yoluna kurban edecek kadar gözü pek ve teslimiyetli, "...Babacığım emrolunduğun şeyi yap. İnşallah beni sabredenlerden bulacaksın."⁸ duruşuyla sabırlı ve azimli bir kul olsunlar. Dünyanın bütün gayrimeşru arzuları önlerinde arziendam etse dönüp bakmasın, Yusuf (a.s.) misali "...Ben Allah'a sığınırım."⁹ diyerek

6 Kehf, 18/13.

7 Mâide, 5/28.

8 Sâffât, 37/102.

9 Yûsuf, 12/23.

haysiyeti, onuru ve iffetine sahip çıkan kimseler olsunlar. Mer-yem (a.s.) misali, musibet ve imtihanın en ağırından geçseler de iman ve sadakatten geçmeyen, Allah'a güveni ve itimadı sarsılmayan edepli gençler olsunlar.

Her bir delikanlımız ve genç kızımız anne-babasının amel defterini kıyamete dek kapatmayan, arkalarından hayır dualarla yâd ettiren salih evlat olsunlar. Düşmanlıkları dostluk ve kardeşliğe, kin ve nefretleri merhamet ve muhabbete, ayrılık ve tefrikaları birlik ve beraberliğe dönüştürecek gönül köprülerini onlar kursunlar.

İman denizinin yüce dalgalarında kaybolan ve var olan, büyük davalara gönül verip, ulvi sevdalarla sevdalanan gençlerimiz; milletimizin ve alem-i İslam'ın ümidi, Rabbine ibadetle yetişen gençlerin kıyamette Allah'ın arşı altında gölgeleneceklerini¹⁰ bildiren Efendimizin müjdesi olduklarını hiç unutmasınlar.

10 Buhârî, Ezân, 36.

Ođlum,
İnsanlıkıa Őöhret kazan, kibirden pintilikten uzak dur.
Cömert ol, alçak gönüllülüğe alış ki kalbinin yüzü
parlak ay gibi olsun.
(Feridüddin Attar)